

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički institut - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica
Tel: 081 206 713 Fax: 081 206 712 Mail: extension-pg@cg.yu

NJEGA SOBNIH BILJAKA

Sobne biljke gajene u posudama ograničene su na određen prostor, pa im je zbog toga potrebna intenzivna njega. Svaka biljka ima posebne zahtjeve i zbog toga ih treba posebno pratiti u njihovom rastu i razvoju, jer različite biljke različito reaguju na svjetlost, toplotu, zalivanje, vlagu i đubrenje.

Slika 1. *Scindapsus aureus*

Biljka koju želimo imati u sobi, mora proći kroz period prilagođavanja novom životnom prostoru. Neke biljke se lakše i brže prilagode novim uslovima, a neke teže. Međutim, trud se uvijek isplati, jer ćemo imati biljku koja će ukrašavati

naš boravišni ambijent i omogućiti naše trenutke boravka u zatvorenom prostoru prijatnijim i ugodnijim.

Njega sobnih biljaka sastoji se u zalivanju, prihranjivanju, orošavanju, plijevljenju i zaštiti od bolesti i štetočina.

Većina sobnih biljaka zahtijeva temperaturu od 18-23⁰ C za svoj razvoj i vrlo loše se na njih odražava naglo snižavanje temperature. Biljkama treba obezbijediti i dovoljno svjetlosti, jer u tami nema stvaranja organske materije u listovima, odnosno, nema ni rasta biljaka. Sobne biljke trebamo postaviti tako da im omogućimo da dnevno imaju u prosjeku 12 - 15 sati svjetla, iako su neke biljke više, a neke manje zahtjevne po pitanju svjetlosti.

Ukrasne biljke mogu se podijeliti na dvije veće grupe: na biljke koje treba držati u toplom i na one koje mogu podnijeti hladnije prostorije. Za hladnije sobe (+5 do 10°C) su calceolaria, araucarija, sansevieria, cyclamen, primula, amarilis i druge, a za tople su razne begonije, saintpaulie (afričke ljubičice), asparagusi, dieffenbachie, philodendroni, sanseiverie, scindapsus, palme, ficusi... Za vrste roda Kalanchoe, Aloe, kao i ostale sukulente vrste su umjerenom toplom prostoru, (+10 do 16 stepeni C noću), a zimi umjerenom svježem.

Jedna od najvažnijih mjera njege je obezbijediti vodu sobnim biljkama, odnosno, redovno ih zalivati. Biljke gajene u stanu obično se zalivaju vodom iz

vodovoda. Međutim, ta voda je tvrda, jer u njoj ima dosta kreča, koji ne prija mnogim biljkama, kao na primjer, azalejama, hortenzijama, primulama i mnogim drugim. Zato ove biljke treba zalivati mekom vodom, najbolje kišnicom. Ukoliko je nemamo, treba uzeti odstajalu vodu u kojoj se kreč već slegao. Nikad ih ne treba zalivati hladnom vodom, a temperatura vode trebalo bi da bude jednaka temperaturi prostorije. Preporučuje se da se posle svakog zalivanja napuni kantica vodom i ostavi u blizini biljaka do sljedećeg zalivanja, tako da vodu zagrije toplota vazduha. Kao što sve biljke nemaju iste zahtjeve za temperaturom i svjetlošću, to važi i za zalivanje. Bolje je zalivati rjeđe većom količinom vode, nego češće sa malom količinom. Većinu sobnih biljaka treba zalivati 1-2 puta sedmično i pri tome treba voditi računa o odnosu vode i vazduha u saksiji.

Ako previše zalijemo u zemlji će biti manje vazduha, bez kojeg korjen ne može da diše i biljka propada. Isto tako, u suvom zemljištu, u kojem nema dovoljno vlage, biljke odumiru, jer nema dovoljno vode da razgradi hranjiva pristupačna biljkama. Potrebno je da biljka može da ih usvaja putem korjena i transportuje u druge dijelove.

S obzirom da je prostor u saksiji u kojem žive sobne biljke ograničen, biljka ukoliko joj ponestane hranjiva počinje da blijedi i vremenom se suši. To možemo spriječiti redovnim đubrenjem.

Tek posađene sobne biljke ne treba odmah prihranjivati, jer u zemlji za cvijeće ima dovoljno hranjivih elemenata koji mogu biljku održavati narednih 30 – 60 dana.

Preporučuju se tekuća, folijarna (preko lista) đubriva za listajuće i cvjetajuće biljke, a postoje i specijalna đubriva za surfinije, pelargonije, petunije, rododendrone i ruže.

Navedena đubriva za prihranu treba primjenjivati prema uputstvima koja se nalaze na ambalaži.

U vrijeme ljetnih dana prihranjujemo obično svakih 7 – 10 dana.

Slika 2. *Kalanchoe Blossfeldiana*

Većina sobnih biljaka zahtijeva vlažan vazduh, a ukoliko nedostaje vlage u vazduhu, listovi se uvijaju i otpadaju, biljka vene, a cvijetovi blijede. Da bi ovo izbjegli potrebno je biljku orošavati, ili staviti saksiju u veću saksiju sa vodom koja ima krupnije kamenčiće na dnu.

Zbog čega biljke najčešće stradaju

Ako donji listovi žute i otpadaju, potrebno je manje zalivati.

Blijedi listovi ukazuju da je potrebna prihrana i ne izlagati biljke jakoj svjetlosti.

Kad listovi postaju smeđi potrebno je orošavanje, nedostaje vlage.

Ako listovi počinju da gube boju i žute, potrebno ih je izložiti svjetlosti i prihraniti.

Kad cvjetovi otpadaju nedostaje vlage u vazduhu, potrebno je zalijevanje i orošavanje.

U mjere njege spadaju i plijevljenje, pranje listova, rahljenje zemljišta, kao i odstranjivanje oštećenih i suvih listova i grančica.

Branka Nikolić, dipl. ing. hortikulture

